UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

21 päivänä heinäkuuta 2011 *

Asiassa C-2/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale amministrativo regionale per la Puglia (Italia) on esittänyt 23.9.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.1.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Azienda Agro-Zootecnica Franchini Sarl ja

Eolica di Altamura Srl

vastaan

Regione Puglia,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, M. Ilešič (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.2.2011 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Azienda Agro-Zootecnica Franchini Sarl ja Eolica di Altamura Srl, edustajinaan avvocato S. Profeta ja avvocato C. Rucireta,

– Regione Puglia, edustajinaan avvocato L. A. Clarizio, avvocato L. Francesconi ja avvocato M. Liberti,

– Euroopan komissio, asiamiehinään K. Herrmann ja D. Recchia,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.4.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta 23.4.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/28/EY (EUVL L 140, s. 16), sähköntuotannon edistämisestä uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön sisämarkkinoilla 27.9.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/77/EY (EYVL L 283, s. 33), luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä luontodirektiivi) sekä luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2.4.1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1; jäljempänä lintudirektiivi) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty riita-asiassa, jossa kantajina ovat Azienda Agro-Zootecnica Franchini Sarl (jäljempänä Azienda Agro-Zootecnica Franchini) ja Eolica di Altamura Srl (jäljempänä Eolica di Altamura) ja vastaajana Regione Puglia ja joka liittyy siihen, että lupa, joka koskee tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittamista Alta Murgian kansallispuiston alueelle, joka on suojeltu alue ja luokiteltu yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi sekä erityissuojelualueeksi ja joka on osa Natura 2000 -nimistä eurooppalaista ekologista verkostoa (jäljempänä Natura 2000 -verkosto), on evätty suorittamatta ensin hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

Lintudirektiivi

3 Lintudirektiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan luokittelemaan erityissuojelualueiksi alueet, jotka vastaavat näissä säännöksissä määriteltyjä ornitologisia kriteerejä.

4 Direktiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla suojelualueilla elinympäristöjen pilaantumisen tai huonontumisen sekä lintuihin vaikuttavien häiriöiden estämiseksi, jos häiriöt vaikuttaisivat merkittävästi tämän artiklan tavoitteisiin. Jäsenvaltioiden on myös näiden suojelualueiden ulkopuolella pyrittävä estämään elinympäristöjen pilaantuminen ja huonontuminen.”

5 Lintudirektiivin 14 artiklassa säädetään, että ”jäsenvaltiot voivat toteuttaa tiukempia suojelutoimenpiteitä kuin tässä direktiivissä säädetyt”.

Luontodirektiivi

6 Luontodirektiivin johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”tämän direktiivin ensisijaisena tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, ottaen huomioon taloudelliset, sosiaaliset, sivistykselliset ja alueelliset vaatimukset, ja direktiivi edistää yleistä kestävän kehityksen tavoitetta; luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen saattaa tietyissä tapauksissa vaatia ihmisen toimenpiteiden ylläpitämistä ja jopa niiden kannustamista”.

7 Luontodirektiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden sillä Euroopassa olevalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan.

2. Tämän direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan yhteisön tärkeänä pitämien luontotyyppien ja luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen.

3. Tämän direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä otetaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet.”

8 Kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Perustetaan erityisten suojelutoimien alueiden yhtenäinen eurooppalainen ekologinen verkosto, ’Natura 2000’. Tämän verkoston avulla – – on varmistettava kyseisten luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai tarvittaessa ennalleen saattaminen niiden luontaisella levinneisyysalueella.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat myös jäsenvaltioiden [lintu]direktiivin – – säännösten mukaisesti luokittelemat erityiset suojelualueet.”

9 Luontodirektiivin 4 artiklassa säädetään menettelystä, jolla pyritään perustamaan kyseinen Natura 2000 -verkosto, sekä erityisten suojelutoimien alueiden osoittamisesta, josta jäsenvaltiot vastaavat.

10 Luontodirektiivin 6 artiklassa säädetään suojelutoimenpiteistä kyseisillä alueilla seuraavaa:

”– –

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarpeellisia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymisen sekä niitä lajeja koskevien häiriöiden estämiseksi, joita varten alueet on osoitettu, siinä määrin kuin nämä häiriöt saattaisivat vaikuttaa merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin.

3. Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.

4. Jos suunnitelma tai hanke on alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta ja vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttuessa kuitenkin toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset tai taloudelliset syyt, jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat korvaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Natura 2000:n yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutetut korvaavat toimenpiteet.

_ _”

11 Luontodirektiivin 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdasta aiheutuvat velvoitteet korvaavat [lintu]direktiivin 4 artiklan 4 kohdan ensimmäisestä lauseesta aiheutuvat velvoitteet, kun on kyse 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti suojeltavaksi luokitelluista alueista tai vastaavasti kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti tunnustetuista alueista tämän direktiivin voimaantulopäivästä alkaen tai jäsenvaltion [lintu]direktiivin mukaisesti tekemän suojeluluokittelun tai tunnustamisen päivämäärästä alkaen, jos viimeksi mainittu päivämäärä on myöhempi.”

Direktiivi 2001/77

12 Direktiivin 2001/77 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön käytön edistäminen kuuluu keskeisiin painotuksiin [unionin] toiminnassa – – energiahuollon varmuuteen ja monipuolistamiseen samoin kuin ympäristönsuojeluun sekä yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen yhtenäisyyteen liittyvistä syistä. – –”

13 Direktiivin 2001/77 1 artiklan mukaan direktiivin ”tarkoituksena on edistää uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämistä sähköntuotannossa sähkön sisämarkkinoilla ja luoda perusta tuleville tätä koskeville yhteisön puitteille”.

14 Direktiivin 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Hallintomenettelyt”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden tai niiden nimeämien toimivaltaisten elinten on arvioitava uusiutuvia energialähteitä käyttävien uusien sähköntuotantolaitosten perustamislupiin tai muihin direktiivin 96/92/EY 4 artiklassa säädettyihin menettelyihin sovellettava lainsäädäntö, tarkoituksenaan:

– vähentää lainsäädäntöön perustuvia ja muita esteitä uusiutuvista energialähteistä tuotettavan sähkön lisäämiselle;

– yksinkertaistaa ja nopeuttaa menettelyjä asianmukaisella hallintotasolla; sekä

– varmistaa, että säännöt ovat objektiivisia, avoimia ja ketään syrjimättömiä ja että uusiutuviin energialähteisiin liittyvien eri tekniikkojen erityispiirteet otetaan täysin huomioon."

Direktiivi 2009/28

15 Direktiivin 2009/28 13 artiklan, jonka otsikko on "Hallinnolliset menettelyt, säännökset ja määräykset", 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valtuutus-, hyväksyntä- ja toimilupamenettelyjä koskevat kansalliset säännöt, joita sovelletaan sähköä, lämmitystä tai jäähdytystä uusiutuvista energialähteistä tuottaviin laitoksiin ja liitännäisiin siirto- ja jakeluverkkojen infrastruktuureihin sekä biomassan jalostamiseen biopolttoaineiksi tai muiksi energiatuotteiksi, ovat oikeasuhteisia ja tarpeellisia.

Jäsenvaltioiden on erityisesti ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että:

– –

c) hallintomenettelyjä sujuvoitetaan ja nopeutetaan asianmukaisella hallintotasolla;

d) valtuutus-, hyväksyntä- ja toimilupamenettelyjä koskevat säännöt ovat objektiivisia, läpinäkyviä, oikeasuhteisia ja hakijoita tasapuolisesti kohtelevia, ja niissä otetaan kaikilta osin huomioon yksittäisten uusiutuvan energian teknologioiden erityispiirteet;

– –

f) pienempiin hankkeisiin ja tarvittaessa myös hajautettuihin laitteisiin, joita käytetään energian tuottamiseen uusiutuvista lähteistä, sovelletaan yksinkertaistettuja ja kevyempiä lupamenettelyjä, mukaan lukien pelkkä ilmoittaminen, jos se on sallittua sovellettavassa sääntelykehyksessä.”

16 Direktiivin 2009/28 26 artiklan mukaan direktiivillä on kumottu direktiivin 2001/77 2 artikla, 3 artiklan 2 kohta ja 4–8 artikla 1.4.2010 lähtien. Direktiivi 2001/77 kumotaan kokonaisuudessaan 1.1.2012 lähtien.

17 Direktiivin 2009/28 27 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 5. päivänä joulukuuta 2010, tämän kuitenkaan rajoittamatta 4 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

– –”

Kansallinen säännöstö

18 Direktiivi 2001/77 on saatettu osaksi Italian oikeusjärjestystä 29.12.2003 annetulla asetuksella nro 387 (decreto legislativo n. 387, 29.12.2003; GURI nro 25, 31.1.2004, GURI nro 17, Supplemento ordinario), sellaisena kuin se on muutettuna 24.12.2007 annetulla lailla nro 244 (legge n. 244, 24.12.2007; GURI nro 300, 28.12.2007, GURI nro 285, Supplemento ordinario), jonka 12 §:llä pannaan täytäntöön kyseisen direktiivin 6 artikla, joka koskee uusiutuvia energialähteitä käyttävien energiantuotantolaitosten perustamislupamenettelyjä.

19 Asetuksen 12 §:ssä, jonka otsikkona on ”Perustamislupamenettelyjen tehostaminen ja yksinkertaistaminen”, säädetään seuraavaa:

”– –

Uusiutuvia energialähteitä – – käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentaminen ja käyttö edellyttävät lupaa, jonka alue tai valtuutetut maakunnat myöntävät voimassa olevien ympäristönsuojelua, maisemansuojelua sekä historiallisen perinnön ja taiteellisen perinnön suojelua koskevien säännösten mukaisesti, ja näillä säännöksillä voidaan tarvittaessa poiketa yhdyskuntasuunnittelua koskevasta lainsäädännöstä – –

– –

– – Alueet voivat [3 kohdassa mainittua menettelyn kulkua koskevien] suuntaviivojen mukaisesti osoittaa ne vyöhykkeet ja alueet, joille tietynlaiset laitokset eivät sovellu – –.”

20 Talousarviosta 27.12.2006 annetun lain nro 296 (legge finanzaria n. 296; GURI nro 299, 27.12.2006, GURI nro 244, Supplemento ordinario) 1 §:n 1226 momentissa annetaan ympäristö-, luonnonsuojelu- ja meriministeriölle toimivalta säätää asetuksella yhdenmukaisista vähimmäisedellytyksistä, joiden perusteella alueiden on päätettävä suojelutoimenpiteistä.

21 Erityisten suojelutoimien alueilla ja erityissuojelualueilla sovellettavien suojelutoimien määrittämisessä käytettävistä yhdenmukaisista vähimmäisedellytyksistä 17.10.2007 annetulla ympäristö-, luonnonsuojelu- ja meriministeriön asetuksella (GURI nro 258, 6.11.2007; jäljempänä 17.10.2007 annettu asetus) alueet ja autonomiset maakunnat velvoitetaan kieltämään kaikilla erityissuojelualueilla sellaisten uusien tuulivoimaloiden rakentaminen, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön.

22 Tämän 17.10.2007 annetun asetuksen 5 §:n 1 momentissa, jonka otsikkona on ”Erityissuojelualueilla sovellettavien suojelutoimien määrittämisessä käytettävät yhdenmukaiset vähimmäisedellytykset”, säädetään seuraavaa:

”Alueet ja autonomiset maakunnat säätävät kaikkien erityissuojelualueiden osalta tämän asetuksen 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla säädöksellä seuraavat kiellot:

– –

1) Uusien tuulivoimaloiden rakentaminen kielletään, ellei kyse ole voimaloista, joiden osalta lupamenettely on aloitettu hanketta koskevan hakemuksen esittämisen vuoksi ennen tämän asetuksen antamista. Toimivaltaisten elinten on arvioitava hankkeen vaikutuksia ottaen huomioon niiden lajien elinkaari, joita varten alue on osoitettu, INFS:n (luonnonvaraisiin eläimiin erikoistunut kansallinen tutkimuslaitos)

kuulemisen jälkeen. Poikkeusta sovelletaan myös hankkeisiin, jotka koskevat tuulivoimaloiden korvaamista ja modernisointia – luonteeltaan teknologiset hankkeet mukaan lukien – ja jotka eivät johda ympäristövaikutusten lisääntymiseen alueella, kun otetaan huomioon erityissuojelualueen suojelutavoitteet, ja voimaloihin, jotka on tarkoitettu omaan käyttöön ja joiden kokonaisteho on alle 20 kW – –”

Puglian alueen säännöstö

23 Uusiutuvista energialähteistä tuotettua energiaa, saastuttavien päästöjen vähentämistä ja ympäristöä koskevista säännöksistä 21.10.2008 annetun Puglian alueen lain nro 31 (jäljempänä alueellinen laki nro 31) 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

”– –

6) [Luonto]direktiivin 6 ja 7 artiklan sekä sen täytäntöön panemisesta 8.9.1997 annetun tasavallan presidentin asetuksen nro 357, sellaisena kuin se on muutettuna – –, 4 ja 6 §:n nojalla tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluville yhteisön tärkeänä pitämille alueille ja erityissuojelualueille on kiellettyä – –.

8) Kielto, josta säädetään edellä 6 ja 7 [momentissa], koskee myös 200 metrin levyistä puskurivyöhykettä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

24 Eolica di Altamura ilmoittaa saaneensa Alburni Srl:ltä oikeudet sellaisen tuulivoimapuiston rakentamishankkeeseen, jota ei ollut tarkoitettu omaan käyttöön ja joka oli tarkoitus rakentaa Azienda Agro-Zootecnica Franchinin omistamalle maa-alueelle Alta Murgian kansallispuistossa, joka on luokiteltu yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi ja erityissuojelualueeksi ”pSIC/ZPS IT 9120007 Murgia Alta”.

25 Puistosta vastaava elin hylkäsi sille tehdyn esteettömyyshakemuksen 1.9.2006 tekemällään päätöksellä, ja Regione Puglia hylkäsi sille tehdyn ympäristönormien mukaisuutta koskevan hakemuksen 4.7.2007 tekemällään päätöksellä.

26 Regione Puglian hylkäyspäätös perustui asiaa koskeviin alueellisiin säännöksiin, joiden mukaan yhtäältä luontodirektiivissä ja lintudirektiivissä tarkoitetut yhteisön tärkeänä pitämät alueet ja erityissuojelualueet ovat täysin ”soveltumattomia” tuulivoimageneraattoreiden sijoittamiseen ja toisaalta edellä mainitut yhteisön tärkeänä pitämät alueet ja erityissuojelualueet eivät ole ”tähän tarkoitukseen soveltuvia”, koska tuulivoimageneraattoreiden sääntelyä koskevaa toimintasuunnitelmaa ei ole olemassa.

27 Azienda Agro-Zootecnica Franchini ja Eolica di Altamura nostivat Tribunale amministrativo regionale per la Pugliassa kanteen hylkäävistä päätöksistä ja asiaa koskevista Puglian alueen säännöksistä.

28 Kyseinen tuomioistuin hyväksyi kanteen 17.9.2008 tekemällään päätöksellä ja kumosi näin ollen kyseiset säännökset, joilla Regione Puglia oli määrännyt tuulivoimaloiden täydellisestä rakentamiskiellosta luontodirektiivissä ja lintudirektiivissä tarkoitetuilla yhteisön tärkeänä pitämillä alueilla ja erityissuojelualueilla.

29 Regione Puglia hyväksyi kuitenkin tähän päätökseen päättyneen oikeudenkäynnin aikana 18.7.2008 annetun alueellisen asetuksen nro 15, jolla oli myös tarkoitus säätää kyseisten direktiivien ja asetuksen nro 357 mukaisista suojelutoimenpiteistä.

30 Ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa pääasiassa Azienda Agro-Zootecnica Franchini ja Eolica di Altamura vaativat täten kumoamaan alueellisen asetuksen nro 15 5 §:n 1 momentin n alakohdan ja 5 §:n 4 ja 4 bis momentin, joissa lähinnä kielletään uusien tuulivoimaloiden rakentaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluville erityissuojelualueille aina 500 metrin levyiselle puskurialueelle asti. Nämä yhtiöt väittävät erityisesti, että direktiivin 2001/77 sisältämiä periaatteita on loukattu.

31 Regione Puglia vaatii, että kanne jätetään tutkimatta tai että se katsotaan perusteettomaksi.

32 Alueellinen laki nro 31 tuli voimaan pääasian käsittelyn aikana. Lain 2 §:n 6 momentissa kielletään sellaisten uusien tuulivoimaloiden rakentaminen, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, kaikilla Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla eli myös luontodirektiivin mukaisesti osoitetuilla yhteisön tärkeänä pitämillä alueilla.

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että alueellisen lain 2 §:n 6 momenttia voidaan soveltaa välittömästi Azienda Agro-Zootecnica Franchinin ja Eolica di Altamuran esittämään tuulivoimapuistohankkeeseen. Tätä säännöstä voidaan nimittäin soveltaa näiden yhtiöiden tekemään lupaa ja ympäristönormien mukaisuutta koskevaan hakemukseen alueellisen lain nro 31 voimaantulosta alkaen (eli 8.11.2008 lähtien) riippumatta erityisestä ympäristövaikutusten arvioinnista.

34 Tribunale amministrativo regionale per la Puglia on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – lain nro 296 1 §:n 1226 momentti, luettuna yhdessä 17.10.2007 annetun – – asetuksen 5 §:n 1 momentin ja – – [alueellisen] lain nro 31 2 §:n 6 momentin kanssa, – – [unionin] oikeuden ja erityisesti – – direktiiveistä 2001/77/EY ja 2009/28/EY sekä [lintu- ja luonto]direktiiveistä – – ilmenevien periaatteiden mukainen siltä osin kuin säännöksillä kielletään ehdottomasti ja poikkeuksetta tuulivoimaloiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen [Natura 2000] -nimellä tunnetun ekologisen verkoston muodostaville yhteisön tärkeänä pitämille alueille tai erityissuojelualueille sen sijaan, että edellytettäisiin sellaisen tarkoituksenmukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin suorittamista, jossa arvioidaan kyseisen hankkeen vaikutus alueeseen, jota se koskee?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

35 Aluksi on todettava, että vaikka unionin tuomioistuimella ei ole ennakkoratkaisumenettelyssä toimivaltaa lausua kansallisen toimenpiteen yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa, se on kuitenkin toimivaltainen esittämään kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kansallista tuomioistuinta sen arvioidessa tätä yhteensopivuutta sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa (ks. mm. asia C-124/99, Borawitz, tuomio 21.9.2000, Kok., s. I-7293, 17 kohta; asia C-60/05, WWF Italia ym., tuomio 8.6.2006, Kok., s. I-5083, 18 kohta ja asia C-439/06, citiworks, tuomio 22.5.2008, Kok., s. I-3913, 21 kohta).

36 Tältä kannalta katsoen voidaan todeta, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta lähinnä, onko luontodirektiiviä, lintudirektiiviä, direktiiviä 2001/77 ja direktiiviä 2009/28 tulkittava niin, että ne ovat esteenä

lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle suorittamatta ensin hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia.

Luontodirektiivin ja lintudirektiivin tulkinta

37 Jotta esitettyyn kysymykseen voitaisiin vastata, on tutkittava, ovatko lintudirektiivi ja luontodirektiivi ja erityisesti luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohta esteenä pääasiassa käsiteltävänä olevan kaltaiselle lainsäädännölle.

38 Pääasian kantajina olevien yhtiöiden mukaan tällaisessa lainsäädännössä jätetään huomiotta luontodirektiivillä ja lintudirektiivillä käyttöön otettu järjestelmä. Tästä kantajat väittävät, että näissä direktiiveissä säädetyssä suojelujärjestelmässä ei kielletä kaikkea Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla tapahtuvaa toimintaa, vaan siinä vain asetetaan tällaista toimintaa koskevan luvan saamisen edellytykseksi luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella lainsäädännöllä, jossa kielletään ehdottomasti uusien tuulivoimageneraattoreiden sijoittaminen kyseiseen verkostoon kuuluville alueille suorittamatta ensin suunnitelmasta tai hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia, viedään kantajien mukaan merkitys luonto- ja lintudirektiiveissä säädetyltä järjestelmältä.

39 Euroopan komissio ja Regione Puglia riitauttavat nämä perustelut. Ne väittävät, ettei luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohtaa voida soveltaa silloin, kun suunnitelma tai hanke on kielletty Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella. Niiden mukaan se seikka, että tietynlainen toiminta voidaan hyväksyä kyseiseen verkostoon kuuluvilla

alueilla ei kuitenkaan merkitse sitä, että tällainen toiminta voitaisiin aina toteuttaa. Komissio huomauttaa lisäksi, että SEUT 193 artiklassa annetaan jäsenvaltioille oikeus tietyin edellytyksin pitää voimassa tai toteuttaa tiukempia ympäristöä koskevia suojatoimenpiteitä.

40 Aluksi on todettava, kuten pääasian asianosaiset ovat huomauttaneet, että Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille luontodirektiivissä ja lintudirektiivissä osoitetussa suojelujärjestelmässä ei kielletä kaikkea ihmisen toimintaa näillä alueilla vaan asetetaan ainoastaan toiminnan sallimisen edellytykseksi kyseisestä hankkeesta aiheutuvien ympäristövaikutusten ennakkoarviointi. Siten luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen – jota sovelletaan kyseisen direktiivin 7 artiklan mukaan lintudirektiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti luokiteltuihin alueisiin tai vastaavasti kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti tunnustettuihin alueisiin – mukaan kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin.

41 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa säädetyn ympäristönsuojelumekanismin käyttöön ottamisen edellytyksenä on todennäköisyys tai vaara siitä, että kyseessä oleva suunnitelma tai hanke vaikuttaa kyseiseen alueeseen merkittävästi (ks. mm. asia C-127/02, Waddenvereniging ja Vogelbeschermingsvereniging, tuomio 7.9.2004, Kok., s. I-7405, 40 ja 43 kohta ja asia C-179/06, komissio v. Italia, tuomio 4.10.2007, Kok., s. I-8131, 33 kohta).

42 Näin ollen on ilmeistä, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut luoda suojelumekanismi, joka otetaan käyttöön vasta siinä tilanteessa, että suunnitelma tai hanke voi aiheuttaa vaaraa Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle.

43 Sitä, ovatko luontodirektiivi ja lintudirektiivi esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle ja alueelliselle lainsäädännölle, on tarkasteltava näiden edellä esiin tuotujen näkökohtien kannalta.

44 Unionin tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista käy ilmi, että tällaisessa lainsäädännössä kielletään uusien tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, rakentaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluville yhteisön tärkeänä pitämille alueille ja erityissuojelualueille. Tämä kielto ulottuu 200 metrin levyiselle puskurivyöhykkeelle.

45 Tämän lainsäädännön seurauksena kaikki suunnitelmat tai hankkeet, joiden tarkoituksena on uuden tuulivoimalan rakentaminen jollekin näistä alueista, jätetään automaattisesti hyväksymättä, ja tämä tapahtuu suorittamatta ensin tietystä suunnitelmasta tai hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia.

46 Täten on todettava, että tällaisella lainsäädännöllä säädetään tiukemmasta Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelujärjestelmästä kuin mistä luontodirektiivissä ja lintudirektiivissä säädetään.

47 Näin ollen – aivan kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 33 kohdassa – ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle vastaamiseksi on selvitettävä, sallitaanko jäsenvaltioille unionin oikeudessa – ja jos sallitaan, millä edellytyksillä – näissä direktiiveissä tarkoitettuja toimenpiteitä tiukempien kansallisten suojelutoimenpiteiden toteuttaminen.

48 Tästä on todettava, että ympäristöä koskevalla unionin lainsäädännöllä ei pyritä täydelliseen yhdenmukaistamiseen (ks. mm. asia C-318/98, Fornasar ym., tuomio 22.6.2000, Kok., s. I-4785, 46 kohta ja asia C-6/03, Deponiezweckverband Eiterköpfe, tuomio 14.4.2005, Kok., s. I-2753, 27 kohta).

49 Lintudirektiivin 14 artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat toteuttaa tiukempia suojelutoimenpiteitä kuin direktiivissä säädetyt.

50 Luontodirektiivi ei sisällä lintudirektiivin 14 artiklaa vastaavaa säännöstä. Koska kyseinen direktiivi on kuitenkin annettu SEUT 192 artiklan nojalla, on syytä todeta, että SEUT 193 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat toteuttaa tiukempia suojatoimenpiteitä. Tässä artiklassa asetetaan tällaisten toimenpiteiden edellytykseksi vain se, että ne ovat sopusoinnussa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa ja että niistä ilmoitetaan komissiolle. Yhteisöjen tuomioistuin on näin ollen katsonut, että ”jos kansallisella toimenpiteellä on yhteisön ympäristöpolitiikan osalta samoja tavoitteita kuin direktiivillä, kyseisessä direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten ylittämisestä määrätään ja se sallitaan EY 176 artiklassa siinä asetetuin edellytyksin” (ks. em. asia Deponiezweckverband Eiterköpfe, tuomion 58 kohta).

51 Sekä unionin tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista että asianosaisten suullisessa käsittelyssä käyttämistä puheenvuoroista käy kuitenkin ilmi, että pääasiassa kyseessä olevan kansallisen ja alueellisen lainsäädännön pääasiallisena tavoitteena on Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelu ja erityisesti luonnonvaraisten lintujen elinympäristöjen suojelu vaaroilta, joita tuulivoimageneraattorit voivat niille aiheuttaa.

52 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella lainsäädännöllä, jossa Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla suojelluilla alueilla elävien luonnonvaraisten lintujen kantojen suojelemiseksi kielletään ehdottomasti uusien tuulivoimageneraattoreiden rakentaminen näille alueille, on samat tavoitteet kuin luontodirektiivillä. Siltä osin kuin tällaisessa lainsäädännössä säädetään tiukemmasta kuin tämän direktiivin 6 artiklassa säädetystä järjestelmästä kyse on SEUT 193 artiklassa tarkoitetusta tiukemmasta suojatoimenpiteestä.

53 On totta, ettei unionin tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista käy ilmi, että Italian hallitus olisi ilmoittanut näistä toimenpiteistä SEUT 193 artiklan mukaisesti komissiolle. On kuitenkin todettava, että kyseisessä artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus ilmoittaa komissiolle tiukemmista suojatoimenpiteistä, jotka jäsenvaltiot aikovat pitää voimassa tai toteuttaa ympäristön alalla, mutta näiden toimenpiteiden toteuttaminen ei artiklan mukaan edellytä komission suostumusta tai sen vastustuksen puuttumista. Tässä yhteydessä – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 38 kohdassa – pelkän jäsenvaltioille SEUT 193 artiklan nojalla kuuluvan ennakkoilmoitusvelvoitteen laiminlyömisen ei voida tämän määräyksen sanamuodon eikä tarkoituksen perusteella katsoa johtavan tällä tavoin toteutettujen tiukempien suojatoimenpiteiden lainvastaisuuteen (ks. analogisesti asia 380/87, Enichem Base ym., tuomio 13.7.1989, Kok., s. 2491, 20–23 kohta; asia C-209/98, Sydhavnens Sten & Grus, tuomio 23.5.2000, Kok., s. I-3743, 100 kohta ja asia C-159/00, Sapod Audic, tuomio 6.6.2002, Kok., s. I-5031, 60–63 kohta).

54 Pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa ja alueellisessa lainsäädännössä sovellettavissa tiukemmissa suojatoimenpiteissä on kuitenkin myös noudatettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen muita määräyksiä.

55 Pääasian kantajat väittävät tästä, että uusien ja uusiutuvien energialähteiden kehittämisen tavoitteelle, sellaisena kuin siitä on säädetty unionin politiikkaa varten SEUT 194 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, on annettava etusija luontodirektiivin ja lintudirektiivin mukaisiin ympäristönsuojelutavoitteisiin nähden.

56 Tästä on riittävää huomauttaa, että SEUT 194 artiklan 1 kohdassa määrätään, että unionin energiapolitiikassa on otettava huomioon ympäristön säilyttämistä ja sen tilan parantamista koskeva vaatimus.

57 Lisäksi pääasiassa kyseessä olevan kaltainen järjestely, jossa kielletään ainoastaan sellaisten uusien tuulivoimageneraattoreiden sijoittaminen, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle mutta jossa voidaan sallia omaan käyttöön tarkoitetut tuulivoimageneraattorit, joiden kokonaisteho on enintään 20 kW, on laajuudeltaan rajoitettu eikä sillä voida vaarantaa uusien ja uusiutuvien energialähteiden kehittämistä koskevia unionin tavoitteita.

58 Näin ollen on katsottava, että lintudirektiivi ja luontodirektiivi ja erityisesti luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohta eivät ole esteenä kansalliselle tiukemmalle suojatoimenpiteelle, jossa kielletään ehdottomasti sellaisten tuulivoimaloiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle suorittamatta ensin tietystä suunnitelmasta tai hankkeesta mainittuun verkostoon kuuluvalle kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia.

Direktiivien 2001/77 ja 2009/28 tulkinta

59 On tutkittava, onko direktiivejä 2001/77 ja 2009/28 tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle säännöstölle.

60 Yhtäältä direktiivin 2001/77 1 artiklan mukaan direktiivin tarkoituksena on edistää uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämistä sähköntuotannossa sähkön sisämarkkinoilla ja luoda perusta tuleville tätä koskeville yhteisön puitteille.

61 Tässä tarkoituksessa direktiivin 2001/77 6 artiklan 1 kohdassa velvoitetaan jäsenvaltiot arvioimaan uusiutuvia energialähteitä käyttävien uusien sähköntuotantolaitosten hallintomenettelyihin ja muun muassa perustamislupiin sovellettava lainsäädäntö. Tämän arviointimenettelyn tarkoitus on yksinkertaistaa ja vähentää hallinnollisia esteitä sekä varmistaa, että tällaisiin laitoksiin sovellettavat säännöt ovat objektiivisia, avoimia ja ketään syrjimättömiä.

62 Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella on kuitenkin selvästi epäilyjä pääasiassa kyseessä olevan kansallisen ja alueellisen lainsäädännön yhteensopivuudesta näiden edellytysten kanssa. Lisäksi kantajat ovat väittäneet suullisessa käsittelyssä, että tällaisella lainsäädännöllä syrjitään tuulivoimaloita muuhun sellaiseen teolliseen toimintaan nähden, josta on suoritettava luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukainen ennakkoarviointimenettely.

63 Tästä on todettava aluksi, että lainsäännökseen perustuva ehdoton kielto rakentaa uusia tuulivoimageneraattoreita Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille ei ole hallinnollisten esteiden yksinkertaistamista ja vähentämistä koskevan tavoitteen vastainen, ja se muodostaa periaatteessa riittävän avoimen ja objektiivisen menettelyn.

64 Tämän jälkeen on huomautettava järjestelyn syrjivästä luonteesta, että direktiivin 2001/77 6 artiklan 1 kohdassa säädetty syrjintäkielto on vain ilmaus yleisestä yhdenvertaisuusperiaatteesta, joka on yksi unionin oikeuden perustavanlaatuisista periaatteista ja jossa kielletään se, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia kohdellaan eri tavalla tai että erilaisia tapauksia kohdellaan samalla tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (ks. mm. asia C-280/93, Saksa v. neuvosto, tuomio 5.10.1994, Kok., s. I-4973, Kok. Ep. XVI, s. I-173, 67 kohta; asia C-303/05, Advocaten voor de

Wereld, tuomio 3.5.2007, Kok., s. I-3633, 56 kohta ja asia C-127/07, Arcelor Atlantique et Lorraine ym., tuomio 16.12.2008, Kok., s. I-9895, 23 kohta).

65 Nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana selvittää se, voiko Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita koskevien tuulivoimageneraattoreiden rakentamishankkeiden ja muuta teollista toimintaa koskevien hankkeiden erilainen kohtelu perustua näiden kahden hanketyypin välisiin objektiivisiin eroihin.

66 Kyseisen tuomioistuimen on tässä yhteydessä otettava huomioon tuulivoimaloiden erityispiirteet ja huomioitava erityisesti niistä linnuille mahdollisesti aiheutuvat vaarat, kuten törmäysvaara, häiriöt ja pakolliset paikanvaihdot, kulkemista estävä vaikutus, jonka johdosta lintujen on muutettava kulkureittejään, sekä elinympäristöjen häviäminen tai heikkeneminen.

67 Toisaalta direktiivistä 2009/28 on todettava, että sen 13 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on varmistettava, että valtuutus-, hyväksyntä- ja toimilupamenettelyjä koskevat kansalliset säännöt, joita sovelletaan sähköä, lämmitystä tai jäähdytystä uusiutuvista energialähteistä tuottaviin laitoksiin ja liitännäisiin siirto- ja jakeluverkkojen infrastruktuureihin –– ovat oikeasuhteisia ja tarpeellisia”. Jäsenvaltioiden on erityisesti ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että kyseiset säännöt ovat ”objektiivisia, läpinäkyviä, oikeasuhteisia ja hakijoita tasapuolisesti kohtelevia, ja niissä otetaan kaikilta osin huomioon yksittäisten uusiutuvan energian teknologioiden erityispiirteet”.

68 On totta, kuten komissio on huomautuksissaan todennut, että direktiivin 2009/28 täytäntöönpanolle varattu määräaika, joka päättyi 5.12.2010, ei ollut vielä päättynyt ennakkoratkaisupyynnön esittämispäätöstä tehtäessä eli 23.9.2009.

69 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on aiemmin katsonut ja koska direktiivi 2009/28 oli jo tullut voimaan pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämää direktiivin tulkintapyyntöä on kuitenkin pidettävä hyödyllisenä (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-261/07 ja C-299/07, VTB-VAB ja Galatea, tuomio 23.4.2009, Kok., s. I-2949, 29–41 kohta).

70 Yhtäältä oikeuskäytännöstä nimittäin käy ilmi, että direktiivin soveltamisalaan on katsottava kuuluvan sellaisten kansallisen säännösten ohella, joiden nimenomaisena tavoitteena on mainitun direktiivin täytäntöönpano, kyseisen direktiivin voimaantulopäivästä lukien myös sellaiset aikaisemmat kansalliset säännökset, joilla voidaan varmistaa kansallisen oikeuden yhdenmukaisuus direktiivin kanssa (ks. vastaavasti asia C-81/05, Cordero Alonso, tuomio 7.9.2006, Kok., s. I-7569, 29 kohta).

71 Toisaalta vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee joka tapauksessa, että direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan kuluessa jäsenvaltioiden, joille direktiivi on osoitettu, on pidättäydyttävä antamasta säännöksiä, jotka ovat omiaan vakavasti vaarantamaan tässä direktiivissä säädetyn tavoitteen saavuttamisen (asia C-129/96, Inter-Environnement Wallonie, tuomio 18.12.1997, Kok., s. I-7411, 45 kohta; asia C-14/02, ATRAL, tuomio 8.5.2003, Kok., s. I-4431, 58 kohta ja asia C-144/04, Mangold, tuomio 22.11.2005, Kok., s. I-9981, 67 kohta).

72 Näiden syiden vuoksi – ja toisin kuin komissio väittää – ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän kysymyksen direktiivin 2009/28 tulkintaa koskevaan osaan on vastattava ja on otettava erityisesti huomioon direktiivin 13 artiklassa uusiutuvan energian tuotantolaitoksia koskevan hallinnollisen lupamenettelyn yhteydessä mainittu suhteellisuusperiaate.

73 Tästä on syytä todeta, että direktiivin 2009/28 13 artiklassa mainitun, unionin oikeuden yleisiin oikeusperiaatteisiin kuuluvan suhteellisuusperiaatteen mukaan jäsenvaltioiden tällä alalla hyväksymillä toimenpiteillä ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista niillä lainmukaisesti tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (ks. mm. asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990, Kok., s. I-4023, 13 kohta ja yhdistetyt asiat C-133/93, C-300/93 ja C-362/93, Crispoltoni ym., tuomio 5.10.1994, Kok., s. I-4863, 41 kohta).

74 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on tutkia kyseessä olevan kansallisen toimenpiteen oikeasuhteisuus. Tuomioistuimen on muun muassa otettava huomioon se, että pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö rajoittuu ainoastaan tuulivoimageneraattoreihin eikä se koske muihin uusiutuviin energialähteisiin perustuvia energiantuotantomuotoja, kuten esimerkiksi aurinkokennoja. Lisäksi kieltoa sovelletaan yksinomaan kaupallisiin tarkoituksiin rakennettaviin uusiin tuulivoimaloihin eikä kielto koske omaan käyttöön tarkoitettuja tuulivoimageneraattoreita, joiden kokonaisteho on enintään 20 kW.

75 Kaiken edellä esitetyn perusteella luontodirektiiviä, lintudirektiiviä, direktiiviä 2001/77 ja direktiiviä 2009/28 on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle suorittamatta ensin hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia, mikäli syrjintäkiellon periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta noudatetaan.

Oikeudenkäyntikulut

76 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annettua neuvoston direktiiviä 92/43/ETY, luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2.4.1979 annettua neuvoston direktiiviä 79/409/ETY, sähköntuotannon edistämisestä uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön sisämarkkinoilla 27.9.2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/77/EY ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta 23.4.2009 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/28/EY on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten tuulivoimageneraattoreiden, joita ei ole tarkoitettu omaan käyttöön, sijoittaminen eurooppalaiseen ekologiseen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle alueelle suorittamatta ensin hankkeesta kyseessä olevalle alueelle aiheutuvien ympäristövaikutusten arviointia, mikäli syrjintäkiellon periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta noudatetaan.

Allekirjoitukset